

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Fondurilor Europene

Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Infrastructură Mare

Minuta

Comitetul de Monitorizare pentru

Programul Operațional Infrastructură Mare - POIM 2014-2020

prima reuniune - 08 octombrie 2015

În data de 08 octombrie 2015 a avut loc, la sediul Ministerului Fondurilor Europene, prima reuniune a Comitetului de Monitorizare pentru Programul Operațional Infrastructură Mare 2014-2020 (CM POIM 2014-2020).

La reuniune au participat reprezentanții nominalizați în CM POIM rezultați în urma procesului de selecție desfășurat în acest sens, membri cu drept de vot și membrii cu statut de observatori ai CM POIM.

Lista persoanelor participante este anexă la Minută.

Reuniunea a fost deschisa de **dl Catalin GHERAN, director general al AM POIM si Presedinte al CM POIM**, care a adresat multumiri celor patru ministri prezenti la reuniune, reprezentantilor Comisiei Europene, membrilor Comitetului de Monitorizare si invitatilor pentru participarea la prima reuniune a CM POIM, cel mai mare program din perioada actuala de programare 2014-2020, prin prisma alocarii financiare de 11,8 mld. Euro, din care UE 9,4 mld. Euro si cofinantare nationala de 2,4 mld. euro.

DI. Marius Nica, ministrul fondurilor europene, a facut o scurta prezentare a progreselor inregistrate in perioada de 3 luni de la aprobarea de catre CE a POIM, care vizeaza lansarea spre consultare publica a 25 de Ghiduri ale Solicitantului ce vor fi definitive pana la sfarsitul lunii noiembrie, urmand ca lansarea primelor apeluri de proiecte sa aiba loc in perioada decembrie- ianuarie 2016.

Totodata, ministrul fondurilor europene a subliniat faptul ca fost identificat un portofoliu de proiecte in valoare de 18 mld. de euro, estimandu-se, fata de alocarea de 11,8 mld de euro, un nivel de supracontractare de aproximativ de 153%, aspecte ce creeaza premisele asigurarii unei rate ridicate de absorbtie la finalul programului.

De asemenea, dl. Ministru Nica a mai subliniat faptul ca POIM este un program important nu doar prin volumul de finantare si obiectivele propuse cat mai ales pentru reformele din diverse sectoare, reforme ce trebuie sustinute in continuare, in special in ceea ce priveste sectorul de mediu si sectorul transporturi.

In acest sens, dl ministru a mai precizat faptul ca sunt necesare reforme substantiale in domeniul achizițiilor publice si sistemul de implementare al proiectelor majore, multumind reprezentantilor

Comisiei Europene care au susținut aceste demersuri și totodată că ne bazăm pe sprijinul Ministerului Finanțelor Publice în implementarea strategiei privind achizițiile publice și transpunerea lor.

În continuarea reuniunii a luat cuvântul **dna. Gratiela Gavrilescu, ministrul mediului, apelor și pădurilor**, care a subliniat faptul că va trebui să se acorde atenție sporită proiectelor în derulare pentru o absorbție cât mai mare a fondurilor europene și pentru a nu pune presiune asupra bugetului de stat.

Totodată, dna. Ministru a menționat faptul că sumele alocate pentru sectorul de mediu vizează managementul deșeurilor, protecția mediului, calitatea aerului, a apei și apele uzate, domenii extrem de importante pentru a trăi în România într-un mediu curat.

Domnul Iulian Matache, ministrul transporturilor, a subliniat faptul că este foarte important ca toți actorii implicați în gestionarea POIM să depună toate eforturile necesare pentru a asigura un bun parcurs acestui program și că Ministerul Transporturilor va oferi sprijinul necesar pentru promovarea și implementarea proiectelor și condiționalităților aferente sectorului de transport din POIM.

Domnul Eugen Teodorovici, ministrul finanțelor publice, a atras atenția asupra necesității creșterii gradului de utilizare a fondurilor aferente exercițiului financiar 2007-2013, având în vedere faptul că termenul-limită este reprezentat de finalul anului 2015 și asupra riscului asociat de pierdere a sumei de peste 8 miliarde euro. Totodată, ministrul finanțelor a enumerat câteva din cauzele ce au condus la neutilizarea integrală a fondurilor europene alocate în exercitiul financiar 2007-2013:

- pregătirea deficitară a documentației de atribuire, fapt ce a condus în nenumărate cazuri la blocarea procedurilor de achiziție publică;
- slaba monitorizare a implementării contractelor din cadrul proiectelor;
- atitudinea inacceptabilă a factorilor implicați mai ales în gestionarea proiectelor din sectorul transporturi; lipsa unei angajări proactive la nivelul tuturor palierelor instituționale, atât cele cu funcție de execuție, cât și cele de conducere a condus la menținerea unui sistem reticent la schimbare, un sistem caracterizat prin lipsă de eficiență.
- refuzul autorităților din sectorul transport, în special, dar și din sectorul de mediu, de a realoca, în anul 2013, sumele aferente proiectelor aflate în imposibilitatea de a cheltui fondurile alocate până la sfârșitul exercițiului financiar către investiții în proiecte locale (care au dovedit posibilitatea de a realiza absorbția acestor sume).

Totodată, dl. Teodorovici a reamintit necesitatea folosirii experienței acumulate în precedentele exerciții financiare pentru a evita greșelile făcute în trecut și pentru a eficientiza la maximum mecanismele implicate în implementarea și gestionarea fondurilor alocate României pentru perioada 2014-2020. De asemenea, a atras atenția reprezentanților Autorității de Audit asupra importanței acțiunilor proactive, corelate cu calendarul implementării proiectelor, în detrimentul acțiunilor ex-post, când soluționarea problemelor semnalate este mult mai dificilă, iar implicațiile financiare sunt adesea în defavoarea proiectelor.

Doamna Agnes Lindemans, Șeful Unității pentru România din cadrul DG REGIO, a mulțumit autorităților române pentru colaborare și dialogul constructiv pe care le-a avut cu reprezentanții CE în procesul de pregătire a Programului Operațional Infrastructură Mare și a menționat faptul că organizarea Comitetului de Monitorizare reprezintă un început simbolic al implementării programului.

Totodată, dna. Lindemans a subliniat rolul important pe care Comitetul de Monitorizare îl are în implementarea POIM (program complex, structurat pe 3 sectoare importante (mediu, transport și energie), prin identificare posibilelor probleme și prin sprijinul acordat Autorității de Management în stabilirea celor mai bune soluții, astfel încât POIM să fie un program de succes.

La finalul interventiei, dna Lindemans si-a manifestat ingrijorarea in privinta intarzierii demararii proiectelor noi, subliniind consecintele pe care acest aspect le are la nivel national prin neorganizarea infrastructurii, dar si consecintele aferente neconformarii cu cadrul de performanta al POIM.

DI Catalin Gheran, seful AM POIM si Presedintele CM POIM, a mentionat importanta pe care AM POIM o acorda pregatirii portofoliului de proiecte si a cerut membrilor CM POIM sa inteleaga rolul important pe care il au in implementarea programului, alaturi de toate institutiile implicate in sistemul de management si control, inclusiv Autoritatea de Certificare si Plata, Autoritatea de Audit si, nu in ultimul rand, cu sprijinul CE.

Pe ordinea de zi s-au aflat următoarele teme:

I. Prezentarea POIM 2014-2020

D-na Delia Ionică, director adjunct în cadrul AM POIM a facut o scurtă prezentare a POIM 2014-2020, în care au fost punctate urmatoarele elemente: alocarea financiară, obiectivele tematice care vor fi finanțate prin POIM, axele prioritare aferente celor trei domenii mediu, transport și energie, precum și obiectivele specifice finanțate prin POIM.

Referitor la acest aspect, **dl. Cătălin Gheran, director general AM POIM** a subliniat importanța pe care Comitetul de Monitorizare o va avea în gestionarea și implementarea acestui program, principalul scop al acestei prime reuniuni fiind acela de a asigura o organizare funcțională a Comitetului de Monitorizare care să garanteze reprezentarea tuturor celor trei sectoare finanțate din cadrul acestui Program.

II. Comitetul de Monitorizare pentru POIM 2014-2020 (CM POIM)

Domnul Catalin Gheran, Presedintele CM POIM a început prezentarea făcând referire la rolul important al CM in gestionarea POIM si la faptul ca se dorește ca sa se asigure o organizare a CM funcționala care sa asigure reprezentarea optima a tuturor celor 3 sectoare finanțate in cadrul programului.

Astfel, pornind de la experiența perioadei de programare 2007-2013, in care s-a înregistrat o implicare redusa a membrilor comitetelor de monitorizare, CE a recomandat o abordare diferita in ceea ce poveste activitatea CM POIM, prin aplicarea unor mecanisme care sa asigure o participare activa a membrilor, prin propuneri, dezbateri si decizii legate de gestionarea programului.

In acest sens, dl. Catalin Gheran a punctat câteva elemente legate de constituirea, organizarea si functionarea CM POIM, dupa cum urmeaza:

- CM POIM s-a construit in urma unui proces de selecție demarat de MFE si s-a constatat faptul ca cererea din partea sectoarelor relevante POIM nu a fost precum s-a dorit. De aceea, in consultare cu reprezentanții CE, MFE a elaborat o propunere privind structura CM POIM, care sa includă si subcomitetele sectoriale, in cadrul cărora vor fi dezbătute in detaliu subiecte legate de domeniul finanțat in cadrul POIM si care sa aducă un plus in implementarea POIM.
- În conformitate cu Regulamentul 1303/2013, la nivelul AM POIM a fost organizată selecția membrilor CM POIM, cu respectarea principiului transparenței, în urma căreia au fost selectați 24 de membri (13 reprezentanți ai instituțiilor publice și 11 reprezentanți ai societății civile). CE a propus suplimentarea numărului de membri ai CM POIM cu un partener institutie non -

publica, astfel incat reprezentarea in comitet a membrilor institutii publice¹ (12) sa fie egala cu reprezentarea membrilor institutii non - publice (12), astfel CM POIM va avea o structura formata din 25 de membrii.

- Criteriile folosite in procesul de selectie a membrilor au fost variate si au fost legate de gradul de implicare in procesul de programare, de relevanta in domeniul reprezentat pentru POIM, expertiza în pregătirea și managementul proiectelor cu finanțare din fonduri europene, motivația de a participa la lucrările CM si gradul de reprezentativitate sectorială și teritorială.
- Metodologia de selectare a membrilor a fost publicata pe pagina de internet a MFE pe 28 iulie 2015, odata cu anunțul privind selecția partenerilor non-institutii publice;
- Procedura de selecție a membrilor CM POIM 2014-2020 s-a desfășurat în baza Metodologiei și a formularelor de intenție depuse de candidați;
- Procesul de selecție a fost finalizat în data de 25 august 2015, după soluționarea contestațiilor conform Metodologiei;

In continuare dl. Catalin Gheran a prezentat componenta CM POIM, respectiv membrii cu drept de vot, membrii cu statut de observatori si invitatii permanenti si a supus aprobarii CM POIM propunerea AM POIM privind includerea Institutului pentru Politici Publice (IPP) ca membru cu drept de vot in cadrul CM POIM 2014-2020, propunere ce a fost aprobată cu un număr de 19 voturi.

Reuniunea CM POIM a continuat cu prezentarea, de către dl. Catalin Gheran, Regulamentului de Organizare si Funcționare (ROF) al CM POIM, regulament ce a fost transmis pe e-mail tuturor participanților pentru analiză și punct de vedere, astfel încât acesta să fie supus aprobării în cadrul reuniunii CM POIM.

ROF-ul CM POIM a fost aprobat cu anumite modificări, care vor fi introduse în regulament și transmise membrilor CM POIM, după cum urmează:

- **subpunctul b) al art.5** se modifică, eliminându-se din text ultima parte, respectiv **“si de a face dovada in acest sens: minuta, e-mail, informare”**, modificarea solicitata de catre dl. Ion Boja, director in cadrul Autoritatii de Audit;
- introducerea unor noi atribuții ale secretariatului SCS in conformitate cu atribuțiile Secretariatului CM POIM, modificare formulata de catre dl. Catalin Costache, reprezentantul Ministerului Transporturilor;
- la propunerea reprezentantului Ministerului Transporturilor s-a agreat asigurarea co-președinției SCS de către un reprezentant al AM POIM
- ca urmare a solicitarii d-lui Sorin Botezatu, reprezentant al Departamentului pentru Egalitate de Sanse intre Femei si Barbati din cadrul Ministerului Muncii, Familiei si Protectiei Sociale, s-a agreat introducerea **Departamentului Egalitate de Șanse intre Bărbați și femei** ca membru cu statut de observator în cadrul CM POIM.

Regulamentul de Organizare și Funcționare al CM POIM a fost aprobat, cu modificările mai sus menționate, **cu un număr de 18 voturi**.

DI. Vlad Vasiliu, reprezentantul Ministerului Afacerilor Externe a intervenit solicitând ca pentru o funcționalitate mai mare si o transparenta a CM, convocarea reuniunilor comitetului sa se facă nu

¹ Exclusiv AM POIM, care asigura presedintia Comitetului de Monitorizare

doar de către președintele CM, conform ROF ci și la solicitarea unui anumit număr de membri titulari ai CM, o treime sau o pătrime.

DI. Catalin Gheran, Președintele CM POIM, a subliniat faptul că, în conformitate cu prevederile art. 4 din ROF CM POIM, convocarea reuniunilor CM este atributul președintelui comitetului iar convocarea unei sesiuni extraordinare sau a unei sesiuni ordinare, în vederea soluționării unor probleme deosebite în implementarea POIM, se face la propunerea membrilor CM, solicitarea făcându-se prin secretariatul CM POIM; ulterior, Secretariatul va aduce la cunoștința tuturor membrilor CM, prin procedura scrisă, solicitarea organizării unei sesiuni extraordinare în condițiile în care majoritatea membrilor considera oportună organizarea unei sesiunii extraordinare, acest lucru va fi înfăptuit.

Reuniunea CM POIM a continuat cu propunerea făcută de AM POIM privind procesul de constituire a sub-comitetelor sectoriale (SCS) ale CM POIM pentru sectoarele de mediu, transport și energie, a componentei acestora precum și a calendarului de finalizare a procedurii de stabilire a componentei celor trei SCS-uri.

DI. Catalin Gheran, Președintele CM POIM, a prezentat pe scurt câteva aspecte legate de organizarea și funcționarea SCS-urilor POIM:

- În cadrul CM POIM 2014-2020 vor fi organizate trei Subcomitete pentru principalele sectoare finanțate transport, mediu și energie, care vor fi prezidate de reprezentanții ministerelor de linie, se vor întruni cu o zi înaintea reuniunilor CM și vor adopta decizii/emite avize/formula puncte de vedere cu privire la subiectele incluse pe ordinea de zi a reuniunilor CM POIM.
- Fiecare subcomitet sectorial va avea 25 de membri din care 7 membri cu drept de vot ce vor asigura reprezentativitatea în cadrul SCS, alături de câte un reprezentant al AM POIM pentru fiecare dintre acestea, completarea numărului necesar de membri în cadrul subcomitetelor realizându-se prin decizia membrilor subcomitetului sectorial.
- Ulterior întâlnirii subcomitetelor sectoriale în vederea selectării celor 17 membri ai SCS, Secretariatul CM POIM va supune aprobării membrilor subcomitetului, prin procedură scrisă, componența sub-comitetelor sectoriale.
- De asemenea, ROF-ul oferă posibilitatea organizării unor grupuri de lucru tematice care vor avea rolul de a analiza punctual problematica intervenită pe parcursul derulării programului, structura acestora urmând a fi stabilită la momentul organizării.

Propunerea privind procesul de constituire a sub-comitetelor sectoriale (SCS) ale CM POIM pentru mediu, transport și energie, a componentei acestora precum și a calendarului de finalizare a procedurii de stabilire a componentei celor trei SCS a fost aprobată în cadrul reuniunii CM cu un număr de 17 voturi.

După această prezentare, au urmat o serie de întrebări și comentarii venite din partea membrilor CM:

DI. Catalin Costache, reprezentantul Ministerului Transporturilor, a intervenit făcând două observații: prima legată de faptul că nu toate reuniunile subcomitetelor sectoriale se vor finaliza cu o decizie iar cea de-a doua observație fiind legată de faptul că se dorește ca autoritatea de management să asigure co-presedinția subcomitetelor sectoriale.

Dna Valentina Dimulescu din partea SAR a solicitat clarificari in legatura cu structura subcomitetelor si anume, daca va exista membru titular si membru supleant ca si in cadrul CM si daca persoana nominalizata nu poate participa la reuniune daca pot propune pe altcineva.

DI. Catalin Gheran, seful AM POIM, a precizat faptul ca structura SCS va fi similara cu cea a CM iar in cazul in care membrul titular nu poate participa la reuniunea SCS, membrul supleant îl poate înlocui.

DI. Constantin Enache, Director General al AMR, a luat cuvântul solicitand ca sa se mentioneze optiunea Asociatiei Municipiilor din Romania de a face parte din toate subcomitetele sectoriale

DI. Catalin Gheran a precizat faptul ca se accepta propunerea cu mențiunea ca mandatarea pentru dreptul de vot din cadrul subcomitetului se va face in cadrul subcomitetului energie.

DI. Romulu Stoica, AM PNDR, MADR a solicitat sa fie membru in cadrul subcomitetului de mediu.

AM POIM a acceptat propunerea

DI. Catalin Gheran, seful AM POIM, a facut cateva observatii cu privire la propunerile dlui. Costache, reprezenantul MT, accentuand faptul ca obligativitatea sustinerii prin vot in CM a deciziilor luate cu majoritate de voturi in SCS de catre membrul SCS cu drept de vot in CM (cf prevederilor ROF art. 9 alin. 10) va fi doar pe anumite teme stabilite de comun acord, iar pentru celelalte teme se va păstra opțiunea de vot individuala a membrilor SCS care au si calitate de membru cu drept de vot in CM.

O alta întrebare adresata președintelui CM a fost legata de stabilirea componentei SCS, mai exact care sunt criteriile de selecție a celor 17 membri ai subcomitetelor sectoriale iar răspunsul dlui. Catalin Gheran a fost ca fiecare subcomitet va avea propriile criterii pe baza cărora se va decide componenta membrilor subcomitetului, iar secretariatul CM va asigura sprijin pentru a intermedia acest proces de selecție a celorlalți 17 membri ai SCS

In continuarea reuniunii CM, **dna. Raluca Ionescu, reprezentantul CE**, a dorit sa faca cateva comentarii referitoare la organizarea comitetului si a subcomitetelor sectoriale, subliniind faptul ca:

- din componenta subcomitetelor sectoriale ar trebui sa faca parte autoritatile centrale, locale, precum si alte tipuri de organisme care sunt relevante pentru implementarea domeniilor respective de activitate;
- persoanele care participa in aceste subcomitete trebuie sa aiba competenta ceruta pentru a-si exprima punctul de vedere in domeniul respectiv;
- trebuie sa se asigure o reprezentare echilibrata a structurilor relevante pentru implementarea POIM, respectiv ale instituțiilor administrației publice central si locale (ministere de linie, AM-uri, OI-uri, etc.), si ale partenerilor institutii non - publice, echilibru ce trebuie reflectat si in votul membrilor;
- trebuie clarificate aspectele legate de modalitate de vota atat presedintele SCS, cat si membrii SCS care sunt cu drept de vot si in comitetul umbrela si in subcomitetele sectoriale cat si faptul ca membrul cu drept de vot am MFE "nu trebuie sa sustina votul in CM"; toate aceste lucruri trebuiesc reanalizate, regandite si explicate mai clar.

DI. Catalin Gheran, seful AM POIM, a mentionat faptul ca:

- AM POIM va prezenta membrilor CM si ai SCS modalitatea de desfasurare a votului si de transferare a votului din cadrul subcomitetelor in cadrul Comitetul de Monitorizare
- procedura de selectie a membrilor subcomitetelor va respecta toate principiile enuntate, inclusiv pe cel al reprezentarii echilibrate, componenta finala a SCS-urilor urmand a fi supusa voturilor membrilor CM POIM, prin derularea procedurii scrise;

- analiza privind modul în care se va desfășura procesul de votare și luarea deciziilor în cadrul SCS-urilor și în cadrul CM POIM se va face în cadrul procesului de stabilire a componentei fiecărui SCS, urmând a fi supusă votului CM POIM;
- totodată, vom analiza și clarifica aspectul semnalat în legătură cu membrul cu drept de vot al MFE

La finalul discuției legate de CM POIM 2014-2020, dl. Catalin Gheran a dorit să precizeze faptul că cea de a doua reuniune a CM POIM va avea, printre altele, ca temă de discuție **aprobarea criteriilor de selecție ale proiectelor aferente operațiunilor finanțate din POIM**, criteriile care vor fi preluate în ghidurile solicitantului aflate în consultare publică.

III. Prezentarea cadrului instituțional pentru POIM 2014-2020

DI Cătălin Gheran, Director General AM POIM, a precizat următoarele:

- Conform HG 398/2015, Ministerul Fondurilor Europene, prin Direcția Generală Proiecte Infrastructură Mare, îndeplinește rolul de AM pentru POIM;
- La nivel teritorial, vor exista structuri regionale care vor avea ca atribuții principale verificarea, autorizarea și rambursarea cheltuielilor realizate de beneficiari în cadrul proiectelor finanțate prin POIM 2014-2020;
- În cadrul AM POIM se vor înființa o structură de coordonare a POIM care va asigura o abordare unitară în ceea ce privește implementarea programului, precum și o structură de monitorizare care își va modifica abordarea în ceea ce privește această funcție, prin desemnarea unor ofițeri de monitorizare specializați pe fiecare proiect, care vor coordona întreaga echipă (de la nivel central și regional) implicată în monitorizarea implementării proiectului, acordând o atenție deosebită monitorizării la fața locului a proiectului.
- Alte instituții implicate în coordonarea, gestionarea și controlul FESI sunt Ministerul Finanțelor Publice, ca Autoritate de certificare pentru POIM precum și Curtea de Conturi, prin Autoritatea de Audit.
- În prezent AM POIM derulează activități specifice pentru acreditarea sistemului de management și control, urmând ca în luna noiembrie să fie transmisă documentația de acreditare către Autoritatea de Audit.

IV. Portofoliul de proiecte al POIM 2014-2020

Doamna Delia Ionică, Director adjunct AM POIM a făcut o prezentare a portofoliului de proiecte POIM pentru fiecare sector, punând accent pe faptul că trebuie acordată o atenție sporită etapei de pregătire a proiectelor astfel încât la momentul transmiterii spre aprobare, să se asigure un nivel optim de maturitate și calitate, luându-se totodată în considerare termenele impuse pentru pregătirea proiectelor. A precizat totodată că se impune o monitorizare riguroasă din partea AM POIM, având în vedere că multe proiecte aflate în etapa de pregătire înregistrează deja întârzieri, precum și o informare periodică a membrilor CM POIM cu privire la progresele înregistrate.

În cadrul acestei secțiuni au fost de asemenea punctate aspecte cu privire la previziunile de cheltuieli, calendarul lansării de apeluri de proiecte precum și lecțiile învățate din implementarea proiectelor anterioare. Referitor la previziunile de plăți, în prezent nu există riscul de neîndeplinire a cadrului de performanță întrucât în perioada următoare sunt previzionate a fi efectuate cheltuieli

pentru proiectele fazate. Pentru proiectele noi primele plăți urmează a fi realizate începând cu anul 2017.

În ceea ce privește calendarul lansării de apeluri de proiecte, au fost publicate spre consultare 25 de ghiduri ale Solicitantului, pentru unele dintre acestea fiind inițiate și dezbaterile publice, urmând ca până la sfârșitul lunii noiembrie să fie definitivare, iar lansarea apelurilor să se desfășoare în perioada decembrie 2015-ianuarie 2016.

Sunt anumite domenii (siguranță rutieră, ecosisteme degradate) pentru care nu au fost încă publicate ghidurile solicitantului întrucât trebuie definitive anumite studii (ex: pentru domeniul siguranță rutieră este în curs de elaborare o analiză la nivelul întregului palier de măsuri astfel încât să existe un plan de acțiune și de priorizare a măsurilor de siguranță rutieră, pentru secțiunea de ecosisteme degradate Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor va demara un studiu la începutul anului viitor, care va avea ca scop cartarea acestor ecosisteme și priorizarea tipurilor de investiții).

După această prezentare, au urmat o serie de întrebări și comentarii venite din partea membrilor și invitaților CM POIM:

Domnul Radu Polizu, reprezentant al Societății Române Geo ex-change a solicitat clarificări cu privire la lista de proiecte prestabilită pentru sectorul de energie (energie regenerabilă, geotermală și biomasă).

D-na Delia Ionică, Director adjunct AM POIM a precizat faptul că sectorul energie se încadrează în acea categorie de investiții unde finanțarea se va face pe bază de apel deschis de proiecte și prin urmare nu există un portofoliu sau o listă de proiecte predefinită.

Domnul Cătălin Costache, reprezentantul Ministerului Transporturilor, a menționat următoarele aspecte:

- Din perspectiva portofoliului de proiecte, trebuie luat în considerare faptul că în primii ani proiectele fazate vor avea o contribuție majoră la creșterea gradului de absorbție al POIM. Totodată, având în vedere că aceste proiecte sunt alcătuite din două etape, iar faza întâi trebuie finalizată până la finalul anului 2016, beneficiarii trebuie să aibă capacitatea de a finaliza prima etapă și concomitent de a implementa etapa a doua și a pregăti proiectele noi;
- Ministerul Transporturilor va sprijini AM POIM în demersurile de contractare a unor servicii de asistență tehnică (IFI) pentru a crește capacitatea administrativă a beneficiarilor de a implementa contracte;
- Master Planul General de Transport (MPGT), care cuprinde lista priorităților de investiții pe care ar trebui să le aibă România în materie de infrastructură de transport până în 2030, reprezintă un element de referință pentru POIM, de aceea este foarte important ca beneficiarii să se raporteze la această listă de priorități la momentul pregătirii acțiunilor lor.
- Comisia Europeană a recomandat de asemenea încheierea unor contracte de performanță cu beneficiarii (CNADNR și CFR), precum și cu operatorii din transportul naval, care vor stabili în principal obligațiile beneficiarilor de a implementa proiectele de infrastructură din MPGT, precum și criteriile de performanță necesare pentru administrarea infrastructurii rezultată prin implementarea proiectelor. Pentru realizarea acestor contracte și pentru urmărirea lor ulterioară este necesar să se acorde sprijin pentru întărirea capacității administrative a Ministerului Transporturilor.

La finalul acestei intervenții **dl. Cătălin Gheran, Director General AM POIM** a subliniat rolul foarte important pe care Ministerul Transporturilor îl va avea în implementarea acestui program ținând cont de faptul că principalii beneficiari de transport se află în subordinea lui și a menționat faptul că

AM POIM va sprijini, în măsura în care este posibil activitatea acestuia. De asemenea a îndrumat beneficiarii să se axeze pe acele investiții susținute în MPGT și nu pe alte investiții care nu sunt prioritare din perspectiva documentelor strategice.

D-na Raluca Ionescu, reprezentantul CE, a dorit să evidențieze următoarele aspecte:

- Lista proiectelor nu este una foarte încurajatoare deși există câteva previziuni pentru anul 2016;
- În previziunile de plăți nu se degases cheltuielile efectuate în a doua etapa a proiectelor făcute, un volum mare de fonduri fiind previzionat a fi cheltuit abia în 2018. În acest sens, este recomandat ca previziunile să fie inițiate la nivel de proiect.

Dna Lindemans, seful Unitatii pentru Romania, a intervenit cu cateva observatii referitoare la prezentarea Sistemului de Management si Control, mentionand oportunitatea discutiilor pe aceasta tema pe care CE le-a avut cu autoritatile romane in cadrul reuniunii de la Bruxelles, amintind faptul ca serviciile CE asteapta ca autoritatile romane sa transmita procedurile si documentele oficiale in vederea acreditarii Autoritatii de Management.

În continuare, dna Lindemans a apreciat intenția autorităților române de a asigura un suport adecvat potențialilor beneficiari în pregătirea proiectelor, precum și în clarificarea și soluționarea problemelor pe care beneficiarii le întâmpină în derularea proiectelor, dar și propunerea de a pune un accent mai mare pe monitorizarea proiectelor.

Domnul Benoit Nadler, reprezentantul CE, a intervenit în cadrul discuției cu câteva comentarii asupra prezentării privind portofoliul de proiecte, manifestându-și îngrijorarea asupra întârzierii pregătirii proiectelor. Totodată, a subliniat accentul pus pe proiectele făcute (în special sectorul de transport) și rolul pe care acestea îl au în creșterea gradului de absorbție a fondurilor europene, atrăgând însă atenția asupra faptului că din punct de vedere strategic, atenția trebuie îndreptată către proiectele noi.

V. Lecții învățate în implementarea proiectelor de infrastructura

DI. Catalin Gheran, seful AM POIM, a făcut o prezentare a principalelor deficiențe ale sistemului de implementare a proiectelor în cadrul financiar 2007-2013 și a punctat, pe de o parte, lecțiile învățate și, pe de altă parte, măsurile propuse pentru a veni în sprijinul beneficiarilor care vor accesa fonduri europene prin POIM 2014-2020.

La finalul prezentării, dl. Gheran a reiterat faptul că pentru o mai bună gestionare a activităților și pentru întărirea rolului Autorității de Management, se intenționează ca:

- sistemul de management și control pentru POIM să aibă la bază principiul responsabilizării față de pregătirea și implementarea proiectelor;
- AM POIM și structurile teritoriale să identifice punctele critice și să acorde sprijin în soluționare lor;
- să fie acordată Asistența tehnică pentru beneficiari atât în implementarea proiectelor, cât și în ceea ce privește reformele pe care ei trebuie să le realizeze.
- să fie promovat un mecanism de colaborare interinstituțională deja asumat prin Strategia Națională de Achiziții Publice în ceea ce privește sectorul de achiziții.

Au urmat câteva intervenții din partea membrilor și invitaților CM POIM, după cum urmează:

Doamna Renata Bendeac, director in cadrul CNADNR, a punctat problemele cu care s-a confruntat instituția pe care o reprezintă, în calitate de Beneficiar al POS T, cu privire la sistemul deficitar de achiziții publice care a generat blocaje în demararea proiectelor. Un alt aspect subliniat, a fost obligativitatea folosirii contractelor FIDIC în contractele de lucrări de autostrazi și drumuri naționale, deși această practică nu se mai aplică la nivelul unor state membre (ex. Spania). Astfel, în eventualitatea unei rezilieri de contract, cheltuielile de judecată nu sunt eligibile, nefiind recunoscute de către Comisia Europeană, fapt care generează un impact negativ asupra bugetului beneficiarului. De asemenea, dna Bendeac a subliniat impedimentele aparute ca urmare a unei proceduri de expropriere defectuoasă; astfel, deși exista o lege a exproprierii, sunt Hotărâri de Guvern pentru expropriere, care sunt ulterior suspendate în instanțe.

Domnul Michael Stanciu, presedinte ARIC, a menționat faptul ca nu ar trebui să fie prezentat Studiu de fezabilitate (SF) în etapa de licitație, întrucât detaliile tehnice prevăzute în SF nu corespund situațiilor din teren.

Domnul Benoit Nadler, reprezentantul CE, a dorit sa intervina cu cateva precizari privind sistemul simplificarii si cum ar trebui abordat acest principiu in implementarea proiectelor, subliniind importanta reducerii sarcinilor administrative de la nivelul beneficiarilor. In acest sens, a mentionat faptul ca, in primul rand, simplificarea trebuie sa se refere la procedurile de management ale sistemului de acreditare, dar si la regimul autorizarii care se adevereste a fi ineficient, in special in sectorul transport unde, in cazul proiectelor majore au fost identificate blocaje si dificultati.

VI. Condiționalități ex-ante pentru POIM 2014-2020

Doamna Mihaela Toader, Director General, Direcția Generală Analiză, Programe, Evaluare, MFE, a subliniat faptul că responsabilitatea îndeplinirii condiționalităților ex-ante nu revine doar MFE, ci trebuie să constituie un efort conjugat al întregii Administrații, atât centrale, cât și locale.

Doamna Delia Ionică, Director adjunct AM POIM, a precizat că la nivelul POIM, condiționalitățile ex-ante se regăsesc atât la nivel sectorial (transport, mediu, managementul riscurilor și schimbări climatice, energie), cât și la nivel orizontal și a făcut o prezentare a condiționalităților aplicabile POIM.

VII. Strategia generală de comunicare pentru fondurile structurale și de investiții 2014-2020

Doamna Ioana Pâslaru, coordonator al Unității de Comunicare Publică și Informare Instrumente Structurale, MFE, a prezentat o serie de aspecte pe marginea Strategiei de comunicare pentru fondurile structurale și de investiții 2014-2020.

VIII. Temele de Evaluare pentru POIM 2014-2020

Doamna Mihaela Toader, Director General, Direcția Generală Analiză, Programare, Evaluare, MFE, a prezentat Planul de evaluare pentru POIM (document postat și pe site-ul MFE), acesta urmând a fi analizat și aprobat, conform regulamentului, în cadrul unui viitor Comitet de Monitorizare, în termen de șase luni de la adoptarea programului.

IX. Concluzii:

La finalul acestei reuniuni, **Domnul Cătălin Gheran, Director General AM POIM**, a punctat concluziile principale:

- Implementarea POIM este întârziată, în prezent fiind inițiate acțiuni pentru accelerarea ritmului de implementare astfel încât aceste întârzieri să fie recuperate;
- Organizarea activității autorității de management se află în etapa finală, documentația de acreditare urmând să fie transmisă către Autoritatea de Audit, în cursul lunii noiembrie a.c.
- Până la sfârșitul anului 2016, toate sesiunile de proiecte vor fi deschise;
- Autoritatea de management va acorda o atenție deosebită îndeplinirii condiționalităților ex-ante aplicabile utilizării fondurilor europene având în vedere consecințele care decurg din neîndeplinirea acestora și anume pierderea finanțării activităților destinate aceluiași sector;
- Implicarea activă a membrilor Comitetului de Monitorizare atât în ceea ce privește sprijinul acordat AM POIM, cât și beneficiarilor programului;
- AM POIM va monitoriza atent activitatea desfășurată de către beneficiari și va întreprinde toate demersurile necesare pentru sprijinirea acestora.

Domnul Valentin Șonieru secretar de stat în cadrul Ministerului Fondurilor Europene, a subliniat, de asemenea următoarele aspecte:

- Necesitatea efectuării unei analize corecte și realiste pentru asigurarea unei bune funcționări a sistemului de management;
- Importanța respectării clauzelor contractuale de către toate părțile contractante și menținerea pe întreaga perioadă de derulare a contractelor a unei relații de respect reciproc;
- Adoptarea unor măsuri de simplificare aplicabile întregului sistem de gestionare și implementare a fondurilor comunitare și aplicarea unui management riguros;
- Abordarea unei atitudini proactive pentru identificarea soluțiilor și eliminarea efectelor negative care pot crea dificultăți în implementare.

Doamna Agnes Lindemans, Seful Unitatii pentru Romania din cadrul DG Rigio, a mulțumit Autorității de Management pentru organizarea Comitetului de Monitorizare și pentru includerea în agenda a tuturor aspectelor critice pe care CE le considera importante la momentul lansării POIM, trecând în revistă temele dezbătute.

În finalul primei reuniuni a CM POIM, dl Catalin Gheran, Președintele CM POIM, a menționat faptul că:

- următoarea reuniune a CM POIM va avea loc în săptămâna 16 - 20 noiembrie a.c. și va fi o reuniune extinsă ce se va desfășura pe durata a două zile: - în prima zi vor avea loc ședințele subcomitetelor sectoriale (SCS) și un seminar organizat cu sprijinul CE cu reprezentanții autorităților de management pentru programele operaționale finanțate din FEDER și FC în actualul cadru financiar 2014-2020 și reprezentanții Comitetelor de Monitorizare din cadrul instituțiilor non-publice, iar în cea de a doua zi va avea loc cea de-a doua reuniune a CM POIM;
- siteza deciziilor primei reuniuni a CM POIM va fi transmisă tuturor membrilor CM POIM în conformitate cu prevederile ROF și va fi anexată minutei reuniunii;